

Com és que li parles en català?

Xavier Martín

Avui m'he emportat una alegria. He anat a dinar a un restaurant xinès a Cornellà, i a l'hora de pagar -com sempre- he demanat el compte en català. Quina sorpresa quan el xinès m'ha respost en català! He hagut de contenir l'emoció, perquè com va dir en Gon Saga el millor és actuar amb total normalitat. Expressar sorpresa o fer una gran exclamació farien sentir aquella persona com si fos un mico de fira. I al capdavant estariem donant la raó als que ens diuen: "*Com és que li parles en català? Segurament no t'entendrà*".

Després d'aquesta anècdota, ara tractaré un altre tema, que és el nostre objectiu de parlar català sempre, amb tothom. Us explicaré la meva experiència i els mecanismes mentals que he seguit:

La primera prova de foc és interioritzar que el "bilingüisme passiu" (respondre en català a qui ens parla en espanyol) és totalment normal. Hi ha qui en diu "manca d'educació", però és tot el contrari: és un acte de respecte mutu, on cada persona parla la llengua que li és més còmoda. Per als que encara no ho veuen clar, només cal parar l'orella al nostre voltant per a veure que el bilingüisme passiu existeix i no genera cap problema. El trobem entre amics, entre companys de feina... fins i tot en matrimonis en els quals un parla en una llengua i l'altre en l'altra. Així que de manca de respecte, res de res.

Posem-ho en pràctica, doncs! Per començar, ho hem de fer amb:

Desconeguts: gent que ens trobem pel carrer

Venedors: encara amb més raó, atès que ens trobem en una posició privilegiada. Oi que diuen que "el client sempre té la raó"?

Nouvinguts: fem-los veure que el català forma part de la normalitat i del dia a dia. Si cal, ajudem-los amb sinònims, assenyalant les coses... que vegin que parlem "una altra llengua" i que no ens passem a l'espanyol.

Un cop posat en pràctica això, arribem, potser, al punt més difícil: els amics i companys de feina amb els quals sempre hem parlat en espanyol. Plantegem-nos, primer, per quina raó vam començar a parlar en espanyol amb ells. De vegades ens trobarem que va ser així perquè, encara que tots dos preferim el català, ens va presentar algú que hi parlava en espanyol. Quina anormalitat, oi? De fet, cal tenir clar que, fins ara, no érem plenament conscients i lliures quan triàvem la llengua amb la que parlàvem amb algú: ens condicionaven un munt de complexos deguts a la persecució ancestral de la nostra llengua. Cal posar-hi remei, doncs!

És clar que costa canviar de llengua amb algú amb qui sempre has parlat en espanyol. Deu tractar-se d'una barrera psicològica, però podem superar-la. La meua proposta és fer-ho per etapes. A mi m'ha anat bé i me n'he sortit. A més, fa la cosa menys traumàtica i, fins i tot, no cal donar-hi explicacions. Si mai us les demanen, però, n'hi haurà prou amb dir "*em surt així*" o "*amb el català m'hi trobo més còmode*". Cap discussió política, aleshores.

Les etapes que he seguit són aquestes:

1. Emprar interjeccions en català quan parreu amb aquella persona: "Caram", "Collons", "Òndia"... ja podreu oblidar les interjeccions espanyoles i haureu començat a introduir el català.
2. Si esteu parlant amb una altra persona en català i aquella persona hi posa cullerada, responeu-li en català. Ho trobareu senzill ja que es tractava d'una conversa en català.
3. Emails. Envieu-li els correus electrònics en català. Ho trobarà normal ja que suposarà que estàveu enfeinats i estàveu pensant en català.
4. Petites frases: "T'ha trucat tal persona", "Ho sabies, això?". Comenceu la conversa en català. Potser s'hi suma i acabeu parlant en català tots dos. O, com a mínim, haureu avançat en l'objectiu de parlar-hi en català.
5. Si li feu un favor o l'heu ajudat amb algun tema, feu-li saber en català ("Escolta, allò que em vas demanar ja ho tens"). Estarà bé perquè associarà el català a aquest detall per part vostra.
6. Trucades telefòniques: no sé per què, però és més fàcil canviar al català si no sou davant de la persona en qüestió. Parleu-hi en català, quan li truqueu per telèfon.
7. Alternar converses en català i en espanyol.
8. Tot en català.

Si això ajuda a algú, ja n'estaré satisfet. :-)

Ànims i... Català Sempre!

Xavier Martin

Enviat a Grup de Debat el 28 de gener del 2008 "[Parlar en català amb tothom: com aconseguir-ho](#)"

Nota:

Un membre del nostre col·lectiu ens ha comentat: "Jo faig copia dels escrits que poseu a les Lletres i que fan referència a la manera de mantenir la llengua, no canviar".

Creiem és una bona idea i esperem poder arribar a formar una important col·lecció.

¡Com s'agraeix l'arribada d'idees i consells!